

Bruxelles, den **XXX**
[...] (2013) **XXX** draft

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

Gennemførelse af en handlingsplan for designdrevet innovation

Translation. Original document is in English SWD(2013) 380

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Design for vækst og velstand	4
2.	En handlingsplan for designdrevet innovation.....	6
3.	Aktionslinjer for gennemførelse	6
3.1.	Fremme af forståelsen af designs virkning på innovation	7
3.1.1.	Øgning af interessen for designs rolle i innovation hos politiske beslutningstagere i Europa	7
3.1.2.	Måling af designs økonomiske virkning og rolle sammenholdt med andre immaterielle aktiver med hensyn til værdiskabelse	7
3.1.3.	Anvendelse af designmetoder i tværfaglig forskning og innovationsprogrammer, der fokuserer på komplekse udfordringer	8
3.1.4.	Udvikling af kompetencer og anvendelse af metoder i forbindelse med designdrevet innovation på uddannelsesområdet	8
3.1.5.	Understøttelse af en løbende dialog blandt designdrevet innovationspolitikens centrale interessenter.....	8
3.2.	Fremme af designdrevet innovation i erhvervslivet for at styrke Europas konkurrenceevne	8
3.2.1.	Skabelse af evnen til at yde støtte til designdrevet innovation hos virksomheder rundt om i Europa.....	9
3.2.2.	Styrkelse af europæiske SMV'ers muligheder for at anvende design som et strategisk redskab i skabelsen af produkter og tjenester med større værdi for deres kunder	9
3.2.3.	Forbedring af samarbejdet blandt virksomheder, der investerer i design som en konkurrencemæssig fordel	9
3.2.4.	Fremme af nye samarbejds-mæssige innovationsstrategier og -praksisser, der muliggør nye forretningsmodeller.....	10
3.2.5.	Integration af design i forskning og udvikling for bedre støtte til kommercielle og samfundsmæssige anvendelser med stærk brugerorientering	10
3.2.6.	Undersøgelse af behovet for at ajourføre beskyttelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder med hensyn til design	10
3.3.	Fremme af indførelsen af design for at stimulere fornyelse i den offentlige sektor ..	10
3.3.1.	Opbygning af evnen hos administratorer i den offentlige sektor til at anvende designmetoder og indkøbe design effektivt	11
3.3.2.	Forbedring af forskning og udvikling af designdrevet innovation for at sikre effektive og brugervenlige offentlige tjenester	11
3.3.3.	Fremme af peerlæring og samarbejde blandt aktører i den offentlige sektor, som søger designdrevne løsninger	11
4.	Overvågning af og støtte til gennemførelse	11

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

GENNEMFØRELSE AF EN HANDLINGSPLAN FOR DESIGNDREVET INNOVATION

1. DESIGN FOR VÆKST OG VELSTAND

Der foreligger en generel politisk aftale i Europa om, at alle former for innovation skal støttes for at sikre konkurrenceevne, velstand og velfærd. Design anerkendes i stigende grad som en central disciplin og aktivitet, når idéer skal bringes til torvs og omsættes til brugervenlige og tiltrækkende produkter eller tjenester¹. Selv om anvendelsen af design stadig ofte udelukkende forbindes med æstetik, er den langt mere omfattende. En mere systematisk anvendelse af design som et redskab til brugercentreret og markedsdrevet innovation i alle økonomiens sektorer, og som et supplement til FoU, ville forbedre Europas konkurrenceevne. Analyser af designs bidrag viser, at de virksomheder, som investerer strategisk i design, ofte er mere rentable og vokser hurtigere².

Design stiller en række metoder, redskaber og teknikker til rådighed, som kan anvendes i forskellige faser af innovationsprocessen for at øge værdien af nye produkter og tjenester. I forbindelse med tjenester, systemer og organisationer er brugerdrevet designtænkning drivkraften for innovation af forretningsmodeller, organisatorisk innovation og andre former for ikke-teknologisk innovation. Disse metoder kan også være af stor betydning, når komplekse og systemiske udfordringer skal løftes, f.eks. ved ændring af offentlige tjenester og i strategiske beslutningsprocesser.

Kvaliteten af europæisk design stammer fra forskellige kulturer, hvilket gør det karakteristisk og konkurrencedygtigt i en globaliseret verden. Med over 400 000 faguddannede designere har Europa internationalt anerkendte kvalifikationer og en førende position inden for design³. I arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene med titlen "Design som drivkraft for brugercentreret innovation"⁴, som blev offentliggjort i 2009, konkluderedes det, at design har potentialet til at blive en integreret del af europæisk innovationspolitik. Der er imidlertid visse brugercentrerede og ikke-teknologiske innovationsaspekter, som stadig er utilstrækkeligt integrerede i innovationspolitikken og -støtten i Europa.

¹ Flagskibsinitiativet "Innovation i EU" under Europa 2020-strategien for vækst og beskæftigelse, forpligtelse nr. 19, SEK(2010) 1161.

² Forskning fra det svenske Teknikforetagen, "Företag som satsar på design är mer lönsamma" (2011), viser f.eks., at den økonomiske præstation i de virksomheder, som investerer i design, på lang sigt er ca. 50 % bedre end den økonomiske præstation i de virksomheder, som ikke investerer i design: <http://www.teknikforetagen.se/hem/Publicerat/Nyheter/Foretag-som-satsar-pa-design-ar-mer-lonsamma/>

³ Der arbejder cirka 410 000 faguddannede designere i Europa, som genererer en årsomsætning på 36 mia. EUR. Rosenberg Thesen, oktober 2010, Zentralverband des Deutschen Handwerks.

⁴ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene: "Design som drivkraft for brugercentreret innovation", SEK(2009) 501.

Flagskibsinitiativet "Innovation i EU" under Europa 2020-strategien⁵ anerkender betydningen af at udnytte Europas kreative potentiale, navnlig designs rolle med hensyn til at bringe nye idéer til torvs. Det europæiske initiativ vedrørende designinnovation blev iværksat i 2011 i overensstemmelse med de forpligtelser, der er indgået i strategien for Innovation i EU, med henblik på at udnytte det fulde potentiale af designdrevet innovation og styrke forbindelsen mellem design, innovation og konkurrenceevne⁶. I denne forbindelse anmodede Kommissionen det europæiske designfremmeråd, en gruppe bestående af 15 eksperter fra erhvervslivet, nationale og regionale innovationsagenturer og den akademiske verden, om at fremsætte forslag til, hvordan man bedre kan integrere design, brugerdrevet innovation og andre ikke-teknologiske drivkræfter i innovationspolitik og -støtte. Det europæiske designfremmeråd fremlagde anbefalingerne for næstformand Tajani i september 2012 på det europæiske topmøde vedrørende designinnovation (European Design Innovation Summit) i Helsingfors⁷.

Det europæiske designfremmeråd er overbevist om, at de fleste europæiske virksomheder kunne drage fordel af at anvende design som drivkraft for innovation. De virksomheder, som endnu ikke har kendskab til denne mulighed for at skabe vækst, skal bevidstgøres om værdien af design. Organisationer inden for den offentlige sektor i Europa skal også ændre deres syn på designs rolle og potentielle bidrag. Det europæiske designfremmeråd mener også, at der er behov for et skift i den europæiske politikudformning, i forskningsverdenen og i regeringer⁸.

For at løfte disse udfordringer identificerede det europæiske designfremmeråd en række anbefalinger opdelt i seks områder for strategiske foranstaltninger:

- differentiering af europæisk design globalt
- positionering af design i Europas innovationssystem
- design i innovative og konkurrencedygtige virksomheder
- design i den innovative offentlige sektor
- positionering af designforskning i det 21. århundrede
- designmæssige kompetencer i det 21. århundrede.

I oktober 2012 offentliggjorde Europa-Kommissionen en ajourføring af meddelelsen om industripolitikken⁹, som var koncentreret om de aktioner, der er nødvendige for at skabe vækst og økonomisk genopretning i Europa. Designdrevet innovation er af afgørende betydning for at kunne løfte udfordringerne i forbindelse med den tredje industrielle revolution. Kommissionen vil fremme en bredere anvendelse af design og andre ikke-teknologiske innovationsdrivkræfter i udviklingen af produkter og tjenester af høj værdi og derved øge produktiviteten og forbedre ressourceeffektiviteten. I henhold til denne meddelelse

⁵ SEK(2010) 1161, se fodnote 1.

⁶ Flere oplysninger om det europæiske initiativ vedrørende designinnovation: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm#h2-3

⁷ Design for vækst og velstand, Rapport og anbefalinger fra det europæiske designfremmeråd, 2012, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm

⁸ Det europæiske designfremmeråd, se forrige fodnote.

⁹ En stærkere europæisk industripolitik for vækst og økonomisk genopretning, Ajourføring af meddelelsen om industripolitikken, COM(2012) 582.

vil Kommissionen gennemføre en handlingsplan med henblik på at fremskynde indførelsen af design i innovationspolitikken. Dette aktionspunkt er også omfattet af Kommissionens meddelelse om fremme af de kulturelle og kreative sektorers bidrag til vækst og beskæftigelse i EU¹⁰ for at styrke det gode samarbejde på tværs af sektorerne.

2. EN HANDLINGSPLAN FOR DESIGNDRETVET INNOVATION

Som opfølgning på de to ovennævnte meddelelser beskrives i dette arbejdsdokument nuværende og kommende aktioner, som tidligere er godkendt af Kommissionen, og som fokuserer på at fremme designdrevet innovation på forskellige politiske områder. Disse aktioner udgør handlingsplanen for designdrevet innovation, som har til formål at fremskynde indførelsen af design i innovationspolitikker på europæisk, nationalt og regionalt plan samt at skabe de evner og kompetencer, der er nødvendige for gennemførelsen af disse politikker. Aktionslinjerne stemmer så vidt muligt overens med de anbefalinger, som det europæiske designfremmeråd har fremlagt, og med en høring af en bred repræsentation af interessenter.

Aktionslinjerne i dette dokument fokuserer på at udnytte den afgørende rolle, som design spiller, i opfyldelsen af de politiske mål i EU-programmerne, såsom Horisont 2020¹¹, Cosme¹² og strukturfondene, for perioden 2014-20. Selv om der i handlingsplanen fokuseres på foranstaltninger, som understøttes af EU's politikker, kræves der tilsvarende aktioner, som fremmer indførelsen af design i innovationspolitikker, på såvel nationalt som regionalt plan. Der lægges vægt på at bygge bro over kløften mellem førende regioner og de regioner, som halter bagefter i anvendelsen af designdrevet innovation.

Dette arbejdsdokument er koncentreret om de aktioner, der er klar til at blive gennemført på kort til mellemlang sigt. Derfor foreligger der spørgsmål af strategisk vigtighed, som ikke er omfattet af dette dokument, selv om de forbliver på Kommissionens langsigtede politiske dagsorden.

I dette dokument defineres design som "en menneskecentreret innovationsaktivitet, hvorigennem tiltrækkende og brugbare produkter og tjenester defineres og leveres"¹³. Ifølge denne brede definition anses design i henhold til handlingsplanen som et strategisk middel til fremme af innovation og ikke kun som et spørgsmål om stil eller æstetik.

3. AKTIONSLINJER FOR GENNEMFØRELSE

For at fremskynde indførelsen af design i innovationspolitikken lægges der særlig stor vægt på tre strategiske aktionsområder:

1. fremme af forståelsen af designs virkning på innovation
2. fremme af designdrevet innovation i erhvervslivet for at styrke Europas konkurrenceevne

¹⁰ Fremme af de kulturelle og kreative sektorers bidrag til vækst og beskæftigelse i EU, COM(2012) 537.

¹¹ Forslag til Rådets afgørelse om særprogrammet til gennemførelse af Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020), KOM(2011) 811.

¹² Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et program for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder (2014-2020), KOM(2011) 834.

¹³ Det europæiske designfremmeråds definition i rapporten om design for vækst og velstand, 2012, http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm

3. fremme af indførelsen af design for at stimulere fornyelse i den offentlige sektor.

Det første område indebærer, at der skabes grobund for og udvikles kompetencer med henblik på udformningen af en effektiv politik for designdrevet innovation, mens de to andre fokuserer mere på at formidle disse politikker til det europæiske erhvervsliv og den offentlige sektor. Der er identificeret en række aktionslinjer for hvert område med oplysninger om nuværende og kommende aktioner, som allerede er godkendt af Kommissionen. I forbindelse med samtlige aktionslinjer kræves der tilsvarende aktioner på såvel nationalt som regionalt plan for at styrke design i skabelsen af innovation og fornyelse.

3.1. Fremme af forståelsen af designs virkning på innovation

Design er af særlig betydning og anerkendes som en central disciplin og aktivitet, når ideer skal bringes til torvs og omsættes til brugervenlige og tiltrækkende produkter. Der er ganske vist en række europæiske lande, som er førende i verden inden for design, men andre mangler en infrastruktur for design og kvalifikationer inden for design [...]. Denne systemiske mangel har kun været genstand for beskedne opmærksomhed, men skal nu afhjælpes.

(Innovation i EU, Europa 2020-flagskibsinitiativet)¹⁴

3.1.1. Øgning af interessen for designs rolle i innovation hos politiske beslutningstagere i Europa

I Europa er der en kløft mellem de lande, der fører med hensyn til anvendelsen af design som drivkraft for innovation, og andre regioner. Det er derfor nødvendigt med arrangementer og informationsformidling i medlemsstaterne i EU for at bevidstgøre politiske beslutningstagere om designdrevet innovation ved at vise eksempler på tilfælde, hvor design har spillet en afgørende rolle i skabelsen af ny økonomisk eller social værdi. De lande og regioner, der halter bagefter i anvendelsen af design i innovation, kan få størst gavn af sådanne eksempler på god praksis. "SEE Platform"-projektet under programmet for konkurrenceevne og innovation (CIP) arbejder allerede for at nå dette mål¹⁵. Der er afsat ressourcer til fremtidige tilskyndelsesaktioner i iværksætter- og innovationsprogrammets (EIP) arbejdsprogram for 2013¹⁶.

3.1.2. Måling af designs økonomiske virkning og rolle sammenholdt med andre immaterielle aktiver med hensyn til værdiskabelse

Der er mangel på pålidelig og sammenlignelig statistisk dokumentation, som viser designs bidrag til økonomien og dets virkning på udbyttet af investeringer. Udviklingen af effektive evidensbaserede politikker kræver omfattende, pålidelige metoder til måling af virkningen af at investere i design. Der er også behov for et samlet billede af investeringer i design i hele Europa. Det arbejde, der udføres i øjeblikket gennem det CIP-finansierede "€Design"-

¹⁴ Flagskibsinitiativet Innovation i EU under Europa 2020-strategien for vækst og beskæftigelse, forpligtelse nr. 19, SEK(2010) 1161.

¹⁵ "Sharing Experience Europe"-platformen er et af de seks projekter under det europæiske initiativ vedrørende designinnovation, som finansieres gennem programmet for konkurrenceevne og innovation for 2011 og 2012. Yderligere oplysninger:
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm

¹⁶ I iværksætter- og innovationsprogrammets arbejdsprogram for 2013 er der afsat 2,85 mio. EUR i EU-medfinansiering til et projekt til gennemførelse af den europæiske platform for designinnovation (European Design Innovation Platform) (foranstaltning ENT/CIP/13/CN05S00).

projekt¹⁷ og af OECD, vil give den fornødne indsigt til at kunne modernisere evalueringsmetoderne.

3.1.3. Anvendelse af designmetoder i tværfaglig forskning og innovationsprogrammer, der fokuserer på komplekse udfordringer

Mere designdrevet innovation og fornyelse i Europa kræver forskning, hvor designere og designmetoder spiller en afgørende rolle. I øjeblikket er der ikke en tilstrækkelig tæt forbindelse mellem designforskning og andre ekspertiseområder, selv om udnyttelse af designs potentiale med henblik på europæisk innovation kræver en tværfaglig tilgang. Samdesign og andre designmetoder kan bidrage til styrkelse af partnerskaber mellem forskningsteams og hjælpe os med at forstå tværgående spørgsmål og sammensætningen af komplekse problemer. Integrationen af en designtilgang i europæisk FoU bør fremmes på europæisk, nationalt og regionalt plan, herunder Horisont 2020, hvilket omfatter støtte til anvendelsen af design i undersøgelsen af nye former for innovation.

3.1.4. Udvikling af kompetencer og anvendelse af metoder i forbindelse med designdrevet innovation på uddannelsesområdet

Der er mangel på en fælles forståelse af design som en integreret del af uddannelse i Europa. Ekspertise, kompetencer og viden inden for design er ikke indarbejdet i de europæiske uddannelsessystemer i tilstrækkelig grad. Det fremtidige "Erasmus+"-program¹⁸ giver muligheder for at integrere begrebet designdrevet innovation i læseplaner på tværs af forskellige fag. Alliancer vedrørende sektorspecifikke kvalifikationer inden for erhvervsuddannelse og videnalliancer inden for videregående uddannelse er med til at fremme innovation og god praksis. Videnalliancer kunne sætte fokus på temaer inden for design, som rækker ud over den traditionelle kunstrelaterede opfattelse, gennem forskellige former for samarbejde mellem universiteter og erhvervsliv. Peerlæringsaktiviteter gennem den europæiske alliance for lærlingeuddannelser, som for nylig blev iværksat af Kommissionen, kan være med til at bevidstgøre og udvikle erhvervsstuderendes og lærlinges designrelaterede kompetencer.

3.1.5. Understøttelse af en løbende dialog blandt designdrevet innovationspolitikks centrale interessenter

Der er behov for en løbende dialog mellem Europa-Kommissionen, nationale og regionale regeringer, europæisk erhvervsliv, den akademiske verden, det professionelle designsamfund og andre interessenter for at sikre gennemførelsen af aktioner, der fremmer indførelsen af design i innovationspolitikken. Det er vigtigt at anlægge en bred opfattelse af designdrevet innovation for at kunne identificere potentielle overgange og afsmittende virkninger på tværs af politiske områder såsom uddannelse, forskning, byplanlægning og social velfærd. Den europæiske platform for designinnovation, som er planlagt i EIP-arbejdsprogrammet for 2013¹⁹, vil understøtte disse mål.

3.2. Fremme af designdrevet innovation i erhvervslivet for at styrke Europas konkurrenceevne

Bredere anvendelse af design såvel som anden ikke-teknologisk innovation er en af de vigtigste drivkræfter bag udviklingen af højværdiprodukter, forøgelse af produktiviteten og forbedring af ressourceeffektiviteten.

¹⁷ "€Design" er et af de seks projekter under det europæiske initiativ vedrørende designinnovation. Se fodnote 15.

¹⁸ Kommissionens forslag til forordning om oprettelse af "ERASMUS FOR ALLE", EU-programmet for almen uddannelse, erhvervsuddannelse, ungdom og idræt, KOM(2011) 788.

¹⁹ EIP-arbejdsprogrammet for 2013, se fodnote 16.

(Ajourføring af meddelelsen om industripolitikken, 2012).²⁰

3.2.1. *Skabelse af evnen til at yde støtte til designdrevet innovation hos virksomheder rundt om i Europa*

Der er begrænset adgang til specialiserede designbaserede uddannelses- og mentorprogrammer for SMV'er samt designdrevne innovationsvæksthuse. Ved at gøre sådanne støttetjenester mere tilgængelige øges virksomhedernes muligheder for at anvende design som drivkraft for innovation. Dette kræver en forbedring af kompetencerne inden for designinnovation hos erhvervsudviklingsorganisationer, væksthuse og andre formidlere i samtlige medlemsstater. EU-samfinansierede strukturer såsom "Enterprise Europe Network"²¹ og "European Innovation Management Academy"²² kan anvendes til at identificere interesserede formidlere, der er villige til at inkludere designinnovationsforvaltning i deres tjenester. Den europæiske platform for designinnovation vil arbejde for at nå disse mål. Design som drivkraft for innovation kan også afspejles i europæiske regioners strategier for intelligent specialisering.

3.2.2. *Styrkelse af europæiske SMV'ers muligheder for at anvende design som et strategisk redskab i skabelsen af produkter og tjenester med større værdi for deres kunder*

Design er en central drivkraft i skabelsen af nye produkter og tjenester, som tiltrækker kunderne, og kan sikre, at en virksomhed skiller sig ud blandt konkurrenterne. Manglende ekspertise inden for designforvaltning udgør dog en betydelig hindring for indførelsen og integrationen af design i Europas erhvervsliv. Virksomheder ville drage fordel af at investere i designforvaltningsekspertise og af ledere, der anerkender den strategiske betydning af sådanne investeringer. Specialiseret innovationsstøtte til strategisk design omhandles i den del af Horisont 2020, der vedrører "Innovation i små og mellemstore virksomheder", mens indførelsen af nye produkter og tjenester på markedet fremmes af Cosme-programmet. WORTH-pilotprojekterne²³ vil støtte anvendelsen af design i SMV'er. Derudover indhøstes der gennem tiltag under den europæiske alliance for de kreative industrier²⁴ erfaringer med innovationsvouchere, som er medvirkende til at udbrede idéer på tværs af sektorer.

3.2.3. *Forbedring af samarbejdet blandt virksomheder, der investerer i design som en konkurrencemæssig fordel*

SMV'er i hele Europa mangler kendskab til designledelse og tilgængelige redskaber til at integrere design i deres hverdagsprocesser. Derfor er der behov for udvidet samarbejde og peerlæring blandt virksomheder, der investerer i design som en konkurrencemæssig fordel. Erfaringer med "åben innovation"-tilgangen kan udnyttes i denne forbindelse på samme måde som erfaringer med "åben innovation"-markeder. Eksisterende erhvervsnetværk på EU-plan og instrumenter, der støtter netværk, bør udnyttes til fulde, såsom de europæiske

²⁰ En stærkere europæisk industripolitik for vækst og økonomisk genopretning, Ajourføring af meddelelsen om industripolitikken, COM(2012) 582.

²¹ Enterprise Europe Network har næsten 600 medlemsorganisationer i og uden for EU. Yderligere oplysninger: <http://een.ec.europa.eu/>

²² European Innovation Management Academy kombinerer uddannelse og forskning i innovation i små og mellemstore virksomheder: <https://www.improve-innovation.eu/home/>

²³ Iværksætter- og innovationsprogrammets (EIP) arbejdsprogram for 2013 afsætter 1 mio. EUR til WORTH-pilotprojektet (foranstaltning ENT/CIP/13/B/N02C00). WORTH vil støtte partnerskaber mellem SMV'er og professionelle designere i udviklingen af nye produkter, processer eller tjenester, hvor design spiller en stor rolle.

²⁴ Den europæiske alliance for de kreative industrier (ECIA) arbejder for bedre politikker og erhvervsstøtte til kreative industrier: <http://www.howtogrow.eu/ecia/>

teknologiplatforme²⁵, levende laboratorier og Enterprise Europe Network. Den europæiske platform for designinnovation vil også arbejde for at nå disse mål. Derudover kan designs rolle i nye industrielle værdikæder støttes gennem virksomheder, der opnår støtte fra Innovation i SMV-delen i Horisont 2020.

3.2.4. Fremme af nye samarbejdsbaserede innovationsstrategier og -praksisser, der muliggør nye forretningsmodeller

Webbaserede tjenestemodeller samt avancerede fremstillingsteknologier giver mulighed for at skabe nye typer af erhvervsmodeller, hvor forholdet mellem designeren, producenten og forbrugeren fornyes, og hvor designeren spiller en afgørende rolle i leveringen af skræddersyede løsninger. Samarbejdsmetoder såsom samdesign kan danne grundlag for udviklingen af nye produkter og tjenester med fokus på brugernes behov. Udviklingen af designdrevne erhvervsmodeller kan finde støtte under Horisont 2020 med særlig fokus på demonstrationsaktiviteter såsom test, prototype og design samt afprøvning af innovative processer, produkter og tjenester. Støtte til medskabelse af løsninger på sociale problemer planlægges også.

3.2.5. Integration af design i forskning og udvikling for bedre støtte til kommercielle og samfundsmæssige anvendelser med stærk brugerorientering

At omsætte investeringer i forskning og udvikling til brugbare og salgbare varer og tjenester er en udfordring, som design kan være med til at løfte. Design som brugercentreret innovation kan forbedre udviklingen af idéer, som er opstået på baggrund af forskning og udvikling, samt deres markedspotentiale. Designere kan f.eks. bidrage gennem kommunikation med brugere, undersøgelse af anvendelsesmuligheder og hurtig fremstilling af prototyper. Designernes deltagelse i FUI-teams kan fremmes i henhold til Innovation i SMV-delen i Horisont 2020, som sigter mod at øge markedsføringen af forskningsresultater i den private sektor.

3.2.6. Undersøgelse af behovet for at ajourføre beskyttelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder med hensyn til design

Effektive, gennemsigtige og brugervenlige retlige instrumenter til beskyttelse af design i Europa er afgørende for virksomheder, idet de tilskynder dem til at investere i design. Kommissionen har opfordret til en vurdering af de nuværende beskyttelsesordninger for industrielt design²⁶ på såvel nationalt som EU-plan. Ud over retlige analyser vil denne vurdering give et økonomisk overblik over designrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder blandt europæiske industrier og deres bidrag til økonomien.

3.3. Fremme af indførelsen af design for at stimulere fornyelse i den offentlige sektor

Presset på de offentlige finanser har skabt et nyt behov for at modernisere den offentlige administration. Kommissionen er af den opfattelse, at fremme af brugervenlige procedurer for tjenesteudbydere og -modtagere bidrager væsentligt til vækst.

(Årlig vækstundersøgelse 2013)²⁷

²⁵ Europæiske teknologiplatforme (ETP) er industridrevne interessentfora, der har ansvaret for at definere forskningsprioriteter på mange forskellige teknologiske områder. Yderligere oplysninger: <http://cordis.europa.eu/technology-platforms/>

²⁶ Økonomisk gennemgang af industrielle design i Europa, udbud, MARKT/2013/064/D

²⁷ Årlig vækstundersøgelse 2013, Meddelelse fra Kommissionen, COM(2012) 750.

3.3.1. Opbygning af evnen hos administratorer i den offentlige sektor til at anvende designmetoder og indkøbe design effektivt

Moderniseringen af den offentlige administration kræver, at det strategiske design og gennemførelsen af politikker bliver styrket.²⁸ På nuværende tidspunkt mangler den offentlige sektor i Europa i høj grad den fornødne ekspertise og evne til at anvende design i opfyldelsen af behovet for fornyelse. Anvendelsen af design og designere i den offentlige sektor kunne være mere udbredt, f.eks. ved at udvikle støttemateriale og værktøjssæt og ved at stille uddannelse til rådighed for den offentlige administration. Dette kunne bidrage betydeligt til moderniseringen af den offentlige sektor og bl.a. medføre flere innovative offentlige indkøb. Det CIP-finansierede projekt "European House of Design Management" (EHDM)²⁹ arbejder allerede for at nå disse mål.

3.3.2. Forbedring af forskning og udvikling af designdrevet innovation for at sikre effektive og brugervenlige offentlige tjenester

Vækstskabelse kræver brugbare, tiltrækkende og tilgængelige offentlige tjenester til en overkommelig pris. Såfremt dette skal modsvare efterspørgslen efter mere effektivitet og produktivitet, kræves der nye innovative praksisser og midler. Designmetoder med hensyn til tjenester kan øge produktiviteten i den offentlige sektor, samtidig med at brugernes erfaringer bevares og forbedres. Anvendelsen af designtilgangen med henblik på modernisering af den offentlige sektor kræver forskning, test og dokumentation vedrørende nye former for designdrevet innovation. Et af målene i Horisont 2020 er at fremme innovation for at skabe effektive, åbne og brugervenlige offentlige tjenester. Der er planer om at støtte tværfaglig forskning i borgerorienteret konfiguration og integration af offentlige tjenester samt innovation, der frembringes af brugerne.

3.3.3. Fremme af peerlæring og samarbejde blandt aktører i den offentlige sektor, som søger designdrevne løsninger

I en tid med budgetstramninger søger offentlige myndigheder metoder til at yde mere værdi til en lavere pris. Der findes allerede en række eksempler på sikre designdrevne løsninger og en stigende lyst i den offentlige sektor til at lære mere. Den europæiske platform for designinnovation vil støtte peerlæring, samarbejde og åben innovation blandt interessenter. Det CIP-finansierede SEE-projekt arbejder allerede for at nå dette mål.

4. OVERVÅGNING AF OG STØTTE TIL GENNEMFØRELSE

Denne handlingsplan udgør en del af en mere langsigtet indsats for at understrege designs rolle i innovationspolitikken, hvilket er et af målene for Innovation i EU under Europa 2020-strategien for vækst og beskæftigelse. En løbende dialog med interessenter fra det europæiske erhvervsliv, nationale og regionale regeringer, den akademiske verden og det professionelle designsamfund vil blive indledt gennem den europæiske platform for designinnovation³⁰ og gennem andre arrangementer. De fremskridt, der gøres, med handlingsplanen vil blive overvåget af den samme gruppe tjenestemænd fra Kommissionen, som overvåger gennemførelsen af den europæiske platform for designinnovation.

²⁸ Det europæiske semester for 2013: landespecifikke henstillinger. Europa ud af krisen. COM(2013) 350

²⁹ EHDM er et af de seks projekter under det europæiske initiativ vedrørende designinnovation. Se fodnote 15.

³⁰ Iværksætter- og innovationsprogrammets (EIP) arbejdsprogram for 2013 afsætter 2,85 mio. EUR i EU-medfinansiering til et projekt til gennemførelse af den europæiske platform for designinnovation (foranstaltning ENT/CIP/13/CN05S00).

Den europæiske platform for designinnovation er et projekt inden for rammerne af handlingsplanen for designdrevet innovation, som er medfinansieret gennem iværksætter- og innovationsprogrammet. Der er tale om en webbaseret platform for samarbejde og informationsformidling samt andre tiltag til fremme af indførelsen af design som en drivkraft for innovation. Den skal supplere eksisterende samarbejdsstrukturer og -netværk på beslægtede områder samt udvikle synergier med dem.

Der er allerede seks EU-medfinansierede projekter i gang, som skal fremme designdrevet innovation på handlingsplanens strategiske områder. De bliver finansieret gennem iværksætter- og innovationsprogrammet og vedrører det europæiske initiativ vedrørende designinnovation, der bidrager til indførelsen af design som et brugerdrevet innovationsredskab³¹. I alt 46 organisationer fra 19 medlemsstater er repræsenteret i de seks gennemførelseskonsortier. Det drejer sig om følgende seks projekter:

€Design – Measuring Design Value (Måling af værdien af design)

- iværksætte målinger af design som en økonomisk faktor for værdiskabelse

SEE Platform: Sharing Experience Europe – Policy Innovation Design (Udveksling af erfaringer i Europa – Design i innovationspolitikker)

- integrere design i innovationspolitikker gennem udveksling af bedste praksis

IDeALL – Integrating Design for All in Living Labs (Integrere design for alle i levende laboratorier)

- forbinde designere og innovative økosystemer for at øge virksomheders konkurrenceevne

DeEP – Design in European Policies (Design i europæiske politikker)

- evalueringsindikatorer for at skabe forståelse af virkningen af politikker vedrørende designinnovation

EHDM – European House of Design Management (Det europæiske hus for designforvaltning)

- øge kompetencerne inden for designforvaltning i den offentlige sektor

REDI: When Regions support Entrepreneurs and Designers to Innovate (Når regioner tilskynder iværksættere og designere til innovation)

- stimulere innovation gennem design i regionale innovationsøkosystemer.

Vellykket udførelse af disse projekter sikrer, at gennemførelsen af denne handlingsplan indledes hurtigt.

³¹ Der er seks projekter under det europæiske initiativ vedrørende designinnovation, som finansieres gennem programmet for konkurrenceevne og innovation for 2011 og 2012. Yderligere oplysninger findes på: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm

Ansvarsfraskrivelse: Dette dokument er et orienterende arbejdsdokument fra Europa-Kommissionens tjenestegrene. Det er ikke udtryk for Kommissionens officielle holdning til emnet, og det foregriber heller ikke Kommissionens stillingtagen.